

9.12.2015

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a B8-1110/2015. számú szóbeli választ igénylő kérdéshez

az eljárási szabályzat 128. cikkének (5) bekezdése alapján

a magyarországi helyzetről
(2015/2935(RSP))

Judith Sargentini, Jávor Benedek, Ulrike Lunacek, Monika Vana
a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

**Az Európai Parlament állásfoglalása a magyarországi helyzetről
(2015/2935(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) preambuluma, különösen annak második és negyedik–hetedik francia bekezdéseire,
  - tekintettel az EUSZ 2. cikkére, 3. cikke (3) bekezdésének második francia bekezdésére, 6. és 7. cikkére, valamint az EUSZ és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) azon cikkeire, amelyek az alapvető jogok Unióban való tiszteletben tartásához, előmozdításához és védelméhez kapcsolódnak,
  - tekintettel az Európai Unió 2000. december 7-i Alapjogi Chartájára, melyet 2007. december 12-én Strasbourgban hirdettek ki, és amely a Lisszaboni Szerződéssel 2009 decemberében lépett hatályba,
  - tekintettel a magyarországi helyzetről szóló, 2015. június 10-i állásfoglalására¹,
  - tekintettel a Bizottság „A jogállamiság megerősítésére irányuló új uniós keret” című, 2014. március 11-i közleményére (COM(2014)0158),
  - tekintettel az Európa Tanács emberi jogi biztosának magyarországi látogatását követően kiadott, 2015. november 27-i nyilatkozatára,
  - tekintettel az Európa Tanács Jog a Demokráciáért Európai Bizottságának (Velencei Bizottság) Magyarországról szóló véleményeire,– tekintettel az Európai Parlamentben a magyarországi helyzetről tartott 2015. december 2-i plenáris vitán a Bizottság által tett nyilatkozatra,
  - tekintettel a magyarországi helyzetről szóló, a Bizottsághoz intézett kérdésre: az Európai Parlament 2015. június 10-i állásfoglalásának nyomon követése (O-000140/2015 – B8-1110/2015),
  - tekintettel eljárási szabályzata 128. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Unió az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul, és mivel ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában (EUSZ 2. cikke);
- B. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartája kimondja, hogy tilos minden megkülönböztetés, így különösen a nem, faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi

---

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0227.

származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés;

- C. mivel a menekültek helyzetéről szóló, 1951. július 28-i Genfi Egyezménynek, illetve az ahhoz kapcsolódó 1967. január 31-i jegyzőkönyvnek megfelelően, valamint összhangban az EUSZ-szel és az EUMSZ-szel, biztosítani kell a menedékhez való jogot;
- D. mivel a legutóbbi fejlemények és a Magyarországon az elmúlt néhány évben tett kezdeményezések és intézkedések következtében nagymértékben romlott a helyzet többek között a tömegtájékoztatás szabadsága és sokszínűsége, a megkülönböztetés és intolerancia elleni küzdelem, a migránsok, a menedékkérők és a menekültek emberi jogai, a gyülekezési és egyesülési szabadság, az oktatás és a tudományos kutatás szabadsága, a vallás vagy meggyőződés alapján az egyenlő bánásmódhoz való jog, a civil társadalmi szervezetek azon képessége, hogy szerepüket akadály nélkül és jogaik korlátozása nélkül tölthessék be, a kisebbségekhez tartozó személyek – köztük a romák és az LMBTI-személyek – jogai, az alkotmányos rendszer működése, valamint az igazságszolgáltatás és egyéb olyan intézmények függetlensége tekintetében, amelyeknek fékeként és ellensúlyokként kell működniük egy demokratikus államban, továbbá a jogállamiságot aláásó korrupcióra és összeférhetlenségre utaló számos aggasztó vád tekintetében;
- E. mivel a Bizottság nem tett eleget a Parlament 2015. június 10-i, a magyarországi helyzetről szóló állásfoglalásában megfogalmazott, arra vonatkozó kérésének, hogy végezze el a magyarországi demokrácia, jogállamiság és alapvető jogok mélyreható nyomonkövetési eljárását, amelynek révén értékelni lehet, hogy sor került-e az EUSZ 2. cikke szerint az Unió alapját képező értékek rendszerszintű és súlyos megsértésére;
- F. mivel az Országgyűlés 2015 júliusában és szeptemberében több, különösen a menekültügygel, a büntető törvénykönyvvel, a büntető eljárásjoggal, a határigazgatással, a rendőrséggel és a honvédelemmel kapcsolatos jogszabály-módosítást is elfogadott; mivel a Bizottság előzetes értékelése számos, a szóban forgó módosítások tartalmával és végrehajtásával kapcsolatos aggályra és kérdésre rávilágított; mivel a Bizottság 2015. október 6-án adminisztratív levelet küldött a magyar kormányoknak; mivel a magyar kormány válaszolt e levélre;
- G. mivel az Európai Parlamentben 2015. december 2-án tartott, a magyarországi helyzetről szóló plenáris vitán tett nyilatkozatában a Bizottság kijelentette, hogy készen áll a rendelkezésére álló összes eszköz alkalmazására – ideértve a kötelezettségzegési eljárásokat is – annak érdekében, hogy Magyarország – és valamennyi tagállam – teljesítse az uniós jog szerinti kötelezettségeit és tiszteletben tartsa az Uniónak az EUSZ 2. cikkében rögzített értékeit; mivel a Bizottság úgy véli, hogy a jogállamisági keret aktiválásának feltételei Magyarország esetében a jelen szakaszban nem teljesülnek;
- 1. megismétli a magyarországi helyzetről szóló 2015. június 10-i állásfoglalásában kifejezett álláspontját, amelyben elítélte Orbán Viktor magyar miniszterelnök ismételt nyilatkozatait, amelyekkel vitát kezdeményezett a halálbüntetés Magyarországon való esetleges újbóli bevezetéséről, elítélte a magyar kormány által a migrációról tartott nyilvános konzultációt és az ahhoz kapcsolódó országos plakátkampányt, sürgette a

Bizottságot, hogy aktiválja a jogállamiság megerősítésére szolgáló uniós keret első szakaszát, és felszólította a Bizottságot, hogy terjesszen elő a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmust létrehozó javaslatot;

2. emlékeztet arra, hogy az EUSZ 2. cikkében említett értékek egy tagállam által történő súlyos megsértésének egyértelmű kockázata a 7. cikk szerinti eljárást vonja maga után;
3. elítéli az elmúlt hónapokban hozott gyors jogalkotási intézkedéseket, amelyek rendkívül megnehezítették a nemzetközi védelemhez való hozzáférést, és indokolatlanul bűnözőknek minősítették a migránsokat és menedékkérőket, megsértve ezzel a genfi egyezményt és annak jegyzőkönyvét; hangsúlyozza aggályait a visszaküldés tilalma elvének tiszteletben tartásával kapcsolatban; elítéli a menedékkérők fogva tartásának fokozódó alkalmazását és az idegengyűlölő retorikát, amely – többek között a kormány által irányított kommunikációs kampányok révén – a migránsokat társadalmi problémákhoz vagy biztonsági kockázatokhoz kapcsolja, ezáltal még problematikusabbá téve az országban tartózkodó, csekély számú migráns integrációját;
4. úgy véli, hogy a tagállamoknak jogalkotási és igazgatási gyakorlatukban maradéktalanul be kell tartaniuk az uniós jogot, és hogy valamennyi jogszabálynak – ideértve bármely tagállam vagy tagjelölt ország elsődleges jogát – tükröznie kell az alapvető európai értékeket és meg kell felelnie nekik, nevezetesen a demokratikus elveknek, a jogállamiságnak és az alapvető jogoknak;
5. ismét sajnálattal állapítja meg, hogy a Tanács nem reagált a magyarországi fejleményekre; sürgeti az Európai Unió Tanácsát és az Európai Tanácsot, hogy vitassák meg a magyarországi helyzetet, és fogadjanak el következtetéseket e tárgyban;
6. megállapítja, hogy az elmúlt évek során a magyarországi fejlemények aggályokat keltettek a jogállamiság elveivel, a demokráciával és az alapvető jogokkal kapcsolatban, és azok összességükben véve a jogállamiság ellen irányuló rendszerszintű fenyegetést jelenthetnek ebben a tagállamban; úgy véli, hogy Magyarország az EU számára olyan vizsgát jelent, melynek során bizonyíthatja, hogy képes és hajlandó választ adni saját alapvető értékeinek valamely tagállam általi fenyegetésére és megsértésére; aggodalommal állapítja meg, hogy néhány más tagállamban, például Lengyelországban a jogállamiság aláásása tekintetében a magyarországihoz hasonló aggasztó tendenciák mutatkoznak;
7. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a jelenlegi bizottsági megközelítés elsősorban a jogszabályok marginális és technikai vonatkozásaival foglalkozik, figyelmen kívül hagyva a tendenciákat, a folyamatokat és az intézkedéseknek a jogállamiságra és az alapvető jogokra gyakorolt összevont hatását; úgy véli, hogy a kötelezettségzegési eljárások a legtöbb esetben nem eredményeztek tényleges változásokat és nem kezelték a helyzetet annak szélesebb összefüggésében; ismételten felhívja a Bizottságot, hogy aktiválja a jogállamiság megerősítésére szolgáló uniós keret első szakaszát, és haladéktalanul kezdje meg a magyarországi demokrácia, jogállamiság és alapvető jogok mélyreható nyomkövetési eljárását, amelynek révén értékelni lehet egyrészt, hogy sor került-e az EUSZ 2. cikke szerint az Unió alapját képező értékek lehetséges súlyos rendszerszintű megsértésére, beleértve a demokráciát, a jogállamiságot és az alapvető jogokat aláásó számos intézkedés együttes hatását, másrészt az e tagállamban a

jogállamiság ellen irányuló rendszerszintű fenyegetés kialakulását, amely az EUSZ 7. cikke szerinti súlyos jogsértés egyértelmű kockázatába torkollhat;

8. úgy véli, hogy a Bizottság eddig nem lépett fel a Szerződések őreként ellátandó és az Unió közös érdekeihez és értékeihez kapcsolódó feladatainak megfelelően; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy azáltal, hogy nem vizsgálta meg megfelelően, illetve nem lépett fel megfelelően a Parlament képviselőinek többsége által több alkalommal kifejezett aggodalmakkal kapcsolatban, a Bizottság aláassa az EUSZ 13. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, az intézmények közötti jóhiszemű és kölcsönös együttműködés elvét; tudomásul veszi a Bizottság 2015. július 14-i döntését arra vonatkozóan, hogy nyolc uniós finanszírozási programban felfüggeszt több szerződést amiatt, hogy a magyarországi közbeszerzési eljárásokban túlzottan korlátozó kiválasztási kritériumokat alkalmaznak; felhívja a Bizottságot, hogy folytassa az összes vizsgálatot és minden meglévő jogalkotási eszköz maradéktalan felhasználását annak érdekében, hogy az uniós jog alapján biztosítsa az uniós támogatások átlátható és megfelelő felhasználását Magyarországon;
9. üdvözli az európai polgári kezdeményezés nyilvántartásba vételét, amelynek keretében felkéri a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot az EUSZ 7. cikkének az EU alapvető értékeinek Magyarország általi állítólagos megsértése miatti alkalmazására; utasítja az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságot, hogy eljárási szabályzata 83. cikke (1) bekezdése a) pontjának megfelelően készítsen különjelentést Magyarországról, a Tanácsot az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkének (1) bekezdése szerinti intézkedésre felhívó, indokolással ellátott javaslat elfogadása céljából;
10. ismét felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó, közös és objektív mutatókon alapuló uniós mechanizmust létrehozó javaslatot, amely mechanizmus segítségével ellenőrizni lehet a valamennyi tagállam által aláírt Charta és Szerződések betartását és végrehajtását, valamint, hogy évente készítsen elfogulatlan értékelést az alapvető jogok, a demokrácia és a jogállamiság helyzetéről valamennyi tagállamban, különbségtétel nélkül és egyenlő alapon, az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége által végzet értékelés felhasználásával, valamint, hogy hozzon létre megfelelő kötelező erejű és kiigazítási mechanizmusokat a meglévő joghézagok felszámolása érdekében, amely mechanizmusok a jogállamiság és az alapvető jogok tagállami szintű megsértése esetén lehetővé teszik az automatikus és fokozatos választ;
11. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak, a Tanácsnak, Magyarország államfőjének, kormányának és parlamentjének, a tagállamok és a tagjelölt államok kormányainak és parlamentjeinek, az EU Alapjogi Ügynökségének, az Európa Tanácsnak és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek.